

Sygn. akt III CSK 420/06

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z wniosku D.P.

przy uczestnictwie J.K., J.K., E.M. i [...],

o ustanowienie służebności drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 grudnia 2006 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestników J.K., J.K. i E.M. od postanowienia Sądu Okręgowego w N.

z dnia 4 lipca 2006 r., sygn. akt [...],

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2006 r. Sąd Okręgowy w N. oddalił apelację uczestników J.K., J.K., E.M. od postanowienia Sądu Rejonowego w N. z dnia 2 listopada 2005 r.

Od postanowienia Sądu Rejonowego uczestnicy wnieśli skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna – obok oznaczenia zaskarżonego orzeczenia wraz ze wskazaniem zakresu zaskarżenia, podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany – powinna zawierać, jako jeden z elementów konstrukcyjnych, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że brak okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych, zatem skarga kasacyjna dotknięta tym brakiem podlega odrzuceniu *a limine* (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 30 kwietnia 1938 r., C III 319/37, Zb. Urz. 1938, poz. 303 oraz postanowienia z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 października 1997 r., II CKN 404/97, OSNC 1998, nr 4, poz. 59, z dnia 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151, z dnia 21 lipca 2005 r., V CSK 15/05, nie publ. oraz z dnia 26 października 2005 r., III CSK 23/05, nie publ.).

W postanowieniu z dnia 8 września 2006 r. (II CZ 57/06, nie publ.) Sąd Najwyższy orzekł, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien być sformułowany wyraźnie, sąd nie może bowiem domniemywać go z uzasadnienia powodów przyjęcia skargi do rozpoznania. Gwarancją fachowości oraz prawniczej poprawności sporządzania skarg jest m.in. przymus adwokacko-radcowski ustanowiony w art. 87¹ k.p.c. (por. postanowienie z dnia 8 czerwca 2004 r., V CK 353/04, nie publ.; z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr

10, poz. 156; BSN 2001, nr 5, s. 12; MoP 2001, nr 13, s. 691; z dnia 26 maja 1997 r., II CKN 189/97, nie publ.; z dnia 16 października 1997 r., II CKN 390/97, nie publ.; wyrok z dnia 19 marca 1997 r., II CKN 16/97, nie publ.; z dnia 5 grudnia 1996 r., I PKN 33/96, OSNAPUS 1997, nr 14, poz. 250).

Tymczasem skarżący sformułowali w skardze kasacyjnej jedynie „prośbę do Sądu Najwyższego o uwzględnienie jej”, co jest nie wystarczające w świetle wymagań art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. i co czyni skargę niedopuszczalną, niezależnie od faktu, że uczestnicy sporządzili prawidłowo skonstruowane uzasadnienie wniosku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75). Trzeba przy tym wyraźnie zaakcentować, że treść art. 398⁴ § 1 k.p.c. nie budzi wątpliwości. Wszystkie wymagania stawiane skardze kasacyjnej zostały określone w sposób przejrzysty, zupełny i wystarczający, a konstrukcja przepisu – gramatyczna i logiczna – jest jasna; każde wymaganie ma – ze względu na swą funkcję procesową – być samodzielny i odrębny, musi być zatem spełnione oddzielnie, niezależnie od innych.

W związku z tym samo wniesienie skargi kasacyjnej oraz zawarcie w niej „prośby o uwzględnienie skargi”, podobnie jak inne akty woli skarżącego wskazujące na zamiar poddania skarżonego orzeczenia kontroli Sądu Najwyższego, nie może być utożsamiane z wnioskiem o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, o którym mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 3. W postanowieniu z dnia 21 listopada 2006 r., III CZ 78/06 (jeszcze nie publ.) Sąd Najwyższy wyraźnie zresztą podkreślił, że z punktu widzenia uniwersalnych zasad procesu za niewadliwą (legalną) – a tym samym skuteczną – można uznać tylko taką czynność procesową, która odpowiada wszystkim wymaganiom wzorca przewidzianego dla niej przez ustawę. Skoro zatem ustawa jednoznacznie wymaga sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to wymagania tego nie można zastępować innymi wnioskami. Należy przy tym zaznaczyć, że zawarta w skardze „prośba o uwzględnienie skargi kasacyjnej” mogłaby się zaktualizować dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, co jednak bez stosownego wniosku nastąpić nie mogło.

W tej sytuacji należało orzec, jak w sentencji (art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.).